

DUFs holdning til det internationale ungdomsarbejde med Ligestilling og SRSR (Seksuel og Reproductiv Sundhed og Rettigheder)

DUF mener, at vi som samfund har et særligt ansvar for at beskytte og fremme børn og unges rettigheder til at bestemme over egen krop og til selv at kunne træffe beslutninger, der får afgørende indflydelse på vores fremtid samt at understøtte dette ved at sikre, at disse beslutninger tages på et trygt og oplyst grundlag – frit fra fordomme, tabuer og myter.

DUF ser med bekymring på anti-rettighedsbevægelsen (anti-gender movement), der arbejder for at fjerne og mindske rettigheder, som adgangen til abort, samt adgangen til seksuel og reproduktiv sundhed generelt. DUF er særligt bekymret for, hvordan bevægelsen aktivt arbejder for at re-stigmatisering LGBTQ+ minoriteter globalt.

DUF ser den faldende adgang til prævention og den faldende internationale opbakning til abortrettigheder som et pres, der lægges på unges og særligt unge kvinders ret til selvbestemmelse over egen krop. Forskningen viser, at hvis prævention er let tilgængelig for unge, så er der større sandsynlighed for, at unge benytter sig af prævention og dermed minimerer risikoen for seksuelt overførte sygdomme og uønskede graviditeter. Derfor arbejder DUF for fri adgang til prævention og støtter retten til fri abort.

DUF ser med bekymring på unges risiko for at blive udsat for onlinekulturens skyggesider som f.eks. mobning, sexismen og racisme samt for at blive marginaliseret på baggrund af deres økonomiske status, religion, kultur, seksuelle orientering, etnicitet og/eller kønsidentitet.

DUF anerkender vigtigheden af at skabe et ligestillet arbejdsmarked, så unge på vej ud på arbejdsmarkedet undgår diskrimination på baggrund af køn og seksualitet. Derfor arbejder DUF for at der vedtages lovgivning, der fremmer ligestilling mellem kønnene på arbejdsmarkedet.

DUF ser et behov for at sikre marginaliserede unges rettigheder og muligheder, og arbejder derfor for et fokus på udsatte unge i uddannelsessystemet og samfundet som helhed.

Systematisk, alderssvarende seksualitetsundervisning til alle børn og unge

Alle børn og unge skal på et tidspunkt i deres liv træffe beslutninger, der vedrører seksuel og reproduktiv sundhed – beslutninger, som stadig i dag er påvirket af tabuisering, fordomme og myter, men som er afgørende for vores nutid og vores fremtid. Evidensbaseret, relevant og alderssvarende seksualitetsundervisning sammen med adgang til retvisende informationer om prævention er afgørende for at unge kan træffe disse beslutninger på et trygt og oplyst grundlag og f.eks. minimere risikoen for at få en seksuelt overført sygdom. Netop adgangen til og indholdet i den information, som unge modtager vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, er ofte ikke ensartet og unge har sjældent selv indflydelse på hvordan og/eller i hvad der undervises. Derfor mener DUF:

- Alle børn bør modtage evidensbaseret og relevant seksualitetsundervisning, der kan støtte op om og adressere de spørgsmål, som den enkelte møder i sin udvikling, også de der falder udenfor normen.
- Uddannelse og efteruddannelse af undervisere på området skal styrkes og seksualitetsundervisning skal systematiseres.
- Der skal indføres alderssvarende seksualitetsundervisning på ungdomsuddannelsesniveau
- Der er behov for tidssvarende seksualitetsundervisning f.eks. med øget fokus på digitalt ansvar og konflikter mellem børn og unge, samtykke, LGBTQIA+ og unge med handicap.
- Brugen af ung-til-ung undervisning samt ungedrevet udvikling af undervisningsmateriale er afgørende komponenter ift. kvalificering af seksualitetsundervisning.
- Seksualitetsundervisning bør gennemgå systematisk monitorering på nationalt plan
- Der skal større fokus på digitale rettigheder og digitalt ansvar i grundskolen og på ungdomsuddannelser.

Digitale rettigheder

Både i Danmark og på internationalt plan drøftes det, hvordan mennesker kan sikres samme rettigheder online, som i det fysiske rum. Særligt børn og unge bevæger sig i det digitale rum og det er afgørende, at deres digitale rettigheder sikres og styrkes. DUF deler bekymringen omkring onlinekulturens skyggesider, bl.a. i forhold til en aggressiv debatkultur med alt fra sexismen og racisme til dødstrusler, men f.eks. også deling af nøgenbilleder uden samtykke og mobning. Særligt unge med handicap, kvinder, minoriteter og marginaliserede grupper er udsat for digitale krænkelser og forfølgelse.

Derfor mener DUF:

- At arbejdet for at fremme en bedre onlinekultur og sikre børn og unges digitale rettigheder bør styrkes.
- De enkelte sociale platforme bør pålægges et ansvar for at dæmme op for digitale krænkelser og fora med særligt fokus på indlæg mod unge med handicap, kvinder, minoriteter og marginaliserede unge, eller kvinders selvskade, selvbefordelse og selvmordstanker.
- Særligt kvinder er udsat for digitale krænkelser og forfølgelse, hvorfor det også er vigtigt at tænke ligestilling ind i arbejdet for at komme digitale krænkelser til livs.
- Arbejde for bedre beskyttelse mod ufrivillig eksponering af pornografi og støtte til ofre.

At vi skal arbejde for at skabe en bedre tone online for at sikre en bedre online debatkultur, hvor alle føler sig velkommen til at udtrykke sin holdning uanset personlig baggrund herunder alder, køn, handicap, etnicitet, oprindelse, religion, økonomisk status, politisk eller seksuel orientering.

Ligestilling i sundhed

Ligestilling handler om alle køn og er alles kamp, ligeledes ved vi, at sundhed er afgørende for unges trivsel. SRSR omhandler i høj grad kvinders ret til at bestemme over egen krop, men på sundhedsområdet generelt er det særligt mændene, der er bagude og risikerer at blive "left behind". På globalt plan lever kvinder i gennemsnit ca. 4 år længere end mænd og i Danmark er middellevetiden 79 år for mænd og 82,9 år for kvinder. Mænd har gennem deres levetid generelt flere sundhedsudfordringer end kvinder, har større risikoadfærd og går sjældnere til lægen. 86% af alle dødsfald blandt mænd skyldes skader og ikke-smitsomme sygdomme som for eksempel hjertekarsygdomme, kræftformer, diabetes og luftvejssygdomme – årsager som har høj grad af forebyggelsespotentiale. Ulighed i sundhed er ikke kun drevet af sygdomme eller adgang til

sundhedsyndelser, men også af multifaktorielle sociale årsager som uddannelse, økonomi og miljø, hvor der er mulighed for at gøre en forskel.

Derfor mener DUF:

- Der bør være fri og lige adgang til sundhedsyndelser for alle
- Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder skal være et centralt element i alle handlingsplaner for UHC (Universal Health Coverage)

Fri adgang til prævention og sikker abort

Adgang til prævention er faldende på globalt plan og med dette følger bl.a. en stigning i seksuelt overførte sygdomme, som kan medføre alvorlige lidelser. Forskningen viser at tilgængelighed er det mest afgørende for, om unge benytter sig af prævention og DUF støtter derfor arbejdet for at sikre fri og lige adgang til prævention, særligt for unge.

For DUF handler retten til abort om at anerkende den fundamentale ret til selvbestemmelse over egen krop. En rettighed som netop i disse år er under pres fra flere sider. Den faldende internationale opbakning til abort-rettigheder bidrager ikke til, at der foretages færre aborter. Derimod bidrager det til markante forringelser af de sundhedsmæssige vilkår for kvinder, der får foretaget abort, hvilket kan medføre alvorlige mentale eller fysiske mén eller ligefrem være livstruende. Derfor mener DUF:

- Der bør være fri og lige adgang til prævention for alle, for eksempel gennem flere præventionsformer målrettet mænd.
- Retten til fri og sikker abort bør gælde alle og sundhedsfaglige institutioner hvor abort kan gennemføres, bør være tilgængelige.
- Abort kan have psykiske og fysiske konsekvenser for kvinder, der får foretaget indgrebet. I særlig fare, er de kvinder som ikke har adgang til sikker abort. Derfor støtter DUF også, at der tilbydes lægefaglig støtte og oplysning før under og efter indgrebet

Et ligestillet arbejdsmarked

Fri og lige adgang til arbejdsmarkedet er forudsætningen for mænd og kvinders lige ret til selvforsørgelse og personlig uafhængighed. Kvinder oplever fortsat stor ulighed i løn i forhold til deres mandlige kolleger, er overrepræsenteret i forhold til deltidsansættelse, tager længere barselsorlov og optjener dermed en mindre pensionsopsparing og kvinder bliver oftere udsat for sexchikane. I en dansk og europæisk kontekst er særligt den store ulighed i fordelingen af barsel med til at fremme den økonomiske ulighed mellem mænd og kvinder. Derfor mener DUF:

- Kvinders adgang til arbejdsmarked og uddannelse samt deres økonomiske uafhængighed skal styrkes.
- Der skal sikres rettighed til barsel for barnets forældre.
- Der skal tages initiativer, der sikrer kvinder fuld og effektiv deltagelse og lige muligheder for lederskab på alle niveauer af beslutningstagning.
- Der skal vedtages love, der øremærker en del af barselsorloven til faderen, så der opnås en mere ligelig fordeling.
- Der skal indføres et system, der pålægger mellemstore og store virksomheder at dokumentere, at de betaler lige løn for lige arbejde.

- Alle lande bør inkludere ligestilling mellem kønnene som en del af det officielle pensum for grundskoler og ungdomsuddannelser.
- Adgang til børnepasning, omsorgspleje og pension bør forbedres for at styrke kvinders økonomiske selvstændighed.
- Alle arbejdspladser, institutioner o. lign. bør have en samværspolitik, der bidrager til, at seksuelle overgreb i alle former elimineres.

Marginaliserede unge

Nogle unge er i særlig risiko for at blive marginaliseret på baggrund af deres økonomiske status, seksuelle orientering, religiøs, kulturel, politisk, etnisk og/eller kønsidentitet.

Det gælder for eksempelvis udsatte unge, der står uden bolig eller er uden for uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet og især for minoriteter, inklusiv LGBTQIA+, der i højere grad oplever diskrimination og fysisk og psykisk vold. Derfor mener DUF:

- Social, økonomisk og politisk inddragelse af alle, uanset alder, køn, handicap, etnicitet, oprindelse, religion, økonomisk status, politisk eller seksuel orientering skal styrkes og fremmes.
- Der skal sættes fokus på de mest udsatte unge med svære psykiske lidelser og stofmisbrug.
- Vi har et særligt ansvar for at beskytte og fremme marginaliserede unges rettigheder.
- Alle unge har ret til at bestemme over egen krop og lige ret til at udtrykke deres seksualitet og kønsidentitet.
- Transkønnethed bør af alle lande klassificeres og behandles som et separat sundhedsemne og ikke som en psykisk lidelse
- Der skal indføres handlingsplaner med en intersektionel tilgang imod diskrimination på arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner.
- Uddannelsessystemet skal i sin helhed blive bedre til at favne LGBTQIA+, eksempelvis i seksualitetsundervisning.

Mental sundhed

Mental sundhed er blevet et stigende problem blandt unge mennesker. Gennem de seneste år har flere og flere unge oplevet psykisk mistrivsel, hvor også samfundsnedlukningerne under COVID-19-pandemien har bidraget til, at flere unge føler sig ensomme, mistrives og oplever symptomer på stress, depression, angst og udbændthed.

Unge med dårligt mentalt helbred trives ofte dårligere i skolen, samt ryger og drikker oftere end andre unge. Derfor mener DUF:

- At man skal sikre at alle unge med mentale helbredsproblemer og psykiske sygdomme har adgang til behandling af høj kvalitet.
- Der skal sættes fokus på mental sundhed i grundskolen og på ungdomsuddannelser. Der skal være øget opmærksomhed på mental sundhed hos LGBTQIA+ person, da unge heriblandt i højere grad oplever angst, depression eller selvmordstanker.
- At mobning skal forebygges og bekæmpes, da unge der bliver udsat for det i langt højere grad har dårligt mentalt sundhed og større tilbøjelighed til at begå selvskade.
- Negativ adfærd online og på de sociale medier er en bidragende faktor til unges mistrivsel. Derfor skal unge rustes til ageren i denne sfære, og positive online fællesskaber for unge skal styrkes.
- Fysiske fællesskaber skal styrkes som modsvar til stigende mistrivsel blandt unge.